

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ศักยภาพของชุมชนชาวมอญในการบริหารจัดการ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านหนองคู-บ่อควา
อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

ว่าที่ร้อยตรี ณรงค์ โจรนโสทร

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ และ 3) ศึกษาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เสริมศักยภาพของชุมชนชาวมอญบ้านหนองคู-บ่อควา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นรูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยในชุมชนชาวมอญบ้านหนองคู-บ่อควา ตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน รวมจำนวน 292 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมจำนวน 6 คน ผลการศึกษาพบว่า

ชุมชนชาวมอญบ้านหนองคู-บ่อควา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ถือเป็นชุมชนชาวมอญที่มีศักยภาพในด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมค่อนข้างมาก เนื่องจากชุมชนชาวมอญยังให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ หวงแหน และร่วมกันทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีเป็นประจำทุกปี เช่น การรำผีเมือง ลอยกระทง (ลอยกระทง) บวงสรวงเจ้าแม่จามเทวี ผู้เฒ่า ผู้แก่ ยังคงพูดคุยสื่อสารกันด้วยภาษามอญ มีการสวดมนต์เป็นภาษามอญ มีการอนุรักษ์อาหารมอญ เช่น แกงมะตาด แกงมะข่าน น้ำปลามอญ ขนมันจินมอญ เป็นต้น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนชาวมอญบ้านหนองคู-บ้านบ่อควา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหน่วยงานรัฐยังขาดความต่อเนื่อง ขาดการปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ และการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับชุมชนค่อนข้างมีในระดับน้อย

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญบ้านหนองคู-บ่อควา พบว่า ในระดับชุมชน ชาวบ้านไม่สามารถเข้าไปจัดการดูแลโบราณสถานได้เต็มที่ เด็กและเยาวชนไม่สามารถพูดคุย สื่อสารภาษามอญได้คล่อง ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน ผู้นำชุมชนและชาวบ้านยังขาดการได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเพียงพอ เป็นต้น นอกจากนี้ในส่วนของภาครัฐ พบว่า ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการผลักดันให้มีกิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง การจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ไม่เพียงพอ ขาดหน่วยงานรัฐเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น

Independent Study Title	Potential of the Mon Community of Cultural Tourism Management of Ban Nong Du-Bo Kao, Amphoe Pasang, Changwat Lamphun
Author	Acting Second Lieutenant Narong Rojanasothorn
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Seksin Srivatananukulkit

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to examine the potential of cultural tourism resource management of the Mon Community; 2) to explore the problems and obstacles of cultural tourism resource management of the Mon Community; and 3) to investigate the approaches of cultural tourism resource management enhancing the Mon Community capability in Ban Nong Du-Bo Kao, Amphoe Pasang, Changwat Lamphun. It was both the qualitative and quantitative research. Data were collected through questionnaires from 292 samples residing in the Mon Community of Ban Nong Du-Bo Kao, Amphoe Pasang, Changwat Lamphun and through in-depth interview from 6 community leaders, local intellectuals, and related state local officials. Findings revealed that :

The Mon Community of Ban Nong Du-Bo Kao, Amphoe Pasang, Changwat Lamphun was considered as the Mon Community containing fairly high potential in cultural tourism resource management. The Mon Community still focused in preserving, conserving and participating in their cultural and traditional activities consistently every year, for instance the spiritual dance, Loy Krathong Festival, Queen Jamadevi sacrifice, the Mon language communicated by the elders, the Mon language chant, and the conservation of the Mon food.

Additionally, the approaches of cultural tourism resource management of the Mon Community in Ban Nong Du-Bo Kao, Amphoe Pasang, Changwat Lamphun was generally in the moderate level. This was because the public sector performance in developing the cultural

tourism resource was inconsistently. The cultural tourism resources were not improved in order to support for the tourists and the co-operation between the public sector and the community was to some extent low.

Finally, according to the problems and obstacles of cultural tourism resource management of the Mon Community in Ban Nong Du-Bo Kao, findings indicated that in the community level, villagers were not able to fully manage and take care of the historic sites. Children and youths were not capable of fluently communicating in the Mon language. The community lacked the budget to arrange the cultural and traditional activities. The community leaders and villagers did not sufficiently attain proper knowledge and understanding in cultural tourism resource management. Besides, due to the public sector, it was found that the executives did not give precedence to urge for the cultural tourism resource management activities and projects persistently. The budget was also allocated overdue and inadequate. Furthermore, there was a lack of the public sector organization to be specifically responsible for the cultural tourism resource management.